

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
Šumperk, Hlavní třída 31

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

na školní rok 2020/2021

Obsah

Úvod

1.	Analýza výchozí situace s využitím evaluace z předchozího školního roku.....	4
1.1	Zmapování vnitřních a vnějších zdrojů školy	4
1.2	Monitoring situace ve škole.....	6
1.3	SWOT analýza výchozí situace.....	6
2.	Východiska Preventivního programu školy na školní rok 2020/2021	7
2.1	Dokumenty	8
2.2	Cíle preventivního programu školy ve školním roce 2020/2021	9
2.3	Personální zajištění.....	9
3.	Realizace Preventivního programu školy ve školním roce 2020/2021.....	10
3.1	Úkoly Preventivního programu školy	10
3.1.1	Organizace života školy	10
3.1.2	Vzdělávání a výchova žáků.....	10
3.1.3	Vzdělávání učitelů	13
3.1.5	Uplatňování přiměřených represivních nástrojů	13
3.2	Vyhodnocení účinnosti Preventivního programu školy ve školním roce 2019/2020 podle jednotlivých oblastí.....	15
3.2.1	Oblast poskytování informací týkajících se zdravého životního stylu a rizikového chování u dětí a mládeže	15
3.2.2	Zapojení žáků do různých aktivit	15
3.2.3	Kvalita mezilidských vztahů	Chyba! Záložka není definována.
3.2.4	Poradenská činnost	16
3.2.5	Řešení rizikového chování	17

Úvod

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk, Hlavní třída 31, je odborná škola obchodně podnikatelského zaměření, která byla založena v roce 1945 v budově bývalého německého gymnázia. Škola má více jak sedmdesátiletou tradici v přípravě absolventů na výkon obchodně podnikatelských činností v obchodních a výrobních podnicích, ve státní sféře a veřejné správě, v peněžnictví a dalších službách. Většina absolventů pokračuje ve vzdělávání na vysokých školách nebo vyšších odborných školách.

Škola nabízí vzdělávání ve dvou oborech vzdělání:

Obchodní akademie (63-41-M/02)

Tento obor připravuje odborné pracovníky pro výkon širokého spektra ekonomických, obchodně podnikatelských, administrativních a organizačních činností ve všech typech organizací a pro další vzdělávání na vyšších odborných a vysokých školách. Cílem vzdělávání je vybavit žáky obecně použitelnými kompetencemi nezbytnými pro profesní uplatnění a celoživotní učení. Škola své absolventy připravuje tak, aby se v praxi rychle orientovali a zapracovali, aby se postupně dále specializovali a pružně se přizpůsobovali změnám v obchodně podnikatelské praxi. Absolvent obchodní akademie získává složením maturitní zkoušky úplné střední odborné vzdělání, které mu umožňuje ucházet se o vzdělávání na vysoké škole a vytváří podmínky pro získání oprávnění k podnikatelské činnosti.

Ekonomické lyceum (78-42-M/02)

Mladší studijní obor připravuje žáky pro studium ekonomických, popř. právních i humanitních směrů na vysokých a vyšších odborných školách. Cílem studijního oboru je vybavit žáky kompetencemi, které jim usnadní adaptaci na požadavky vysokoškolského studia a ekonomických disciplín. Představuje další vzdělávací cestu pro značnou část středoškolské populace, která má hlubší zájem o ekonomické obory, je více teoreticky orientovaná a směřuje k vyššímu než středoškolskému vzdělání.

V každém ročníku je otevřena jedna třída obchodní akademie a jedna třída ekonomického lycea, tzn., že celkem v osmi třídách studuje cca 240 žáků. Ve škole vyučuje 23 pedagogických pracovníků. Jedná se tedy o školu s menším počtem žáků i pedagogů, jejíž výhodou je domácí atmosféra a rodinné prostředí, v němž se téměř všichni navzájem znají.

Za oblast výchovného poradenství a prevenci rizikového chování žáků odpovídá ve škole:

Jméno	Funkce	Kontakty
Ing. Tom Ristovský	ředitel školy	ristovsky@oa-sumperk.cz ; 588 110 351
Mgr. Ludmila Divišová	výchovná poradkyně, školní metodik prevence	divisova@oa-sumperk.cz ; 725 075 183, 588 110 348 konzultační hodiny: ČT 13:35 – 14:20, ST 9:55 – 10:40

1. Analýza výchozí situace s využitím evaluace z předchozího školního roku

1.1 Zmapování vnitřních a vnějších zdrojů školy

Vnitřní zdroje:

Výchovně vzdělávací proces probíhá v jediné třípatrové budově školy v centru města. Kromě tříd a odborných učeben škola nabízí dvě tělocvičny a nové venkovní hřiště. Přibližně jedna třetina žáků pochází přímo ze Šumperka, ostatní žáci dojíždějí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Několik málo desítek žáků je ubytováno na domovech mládeže. Výuka probíhá podle schválených školních vzdělávacích programů pro obchodní akademii a ekonomické lyceum. Rizikovými místy ve škole mohou být šatny žáků ve sklepě budovy a místnosti WC. Odpovědný výkon hlavního i pomocného pedagogického dohledu o přestávkách však toto riziko výrazně eliminuje.

Vzhledem k malému počtu tříd, žáků i pedagogů vykonává funkci školního metodika prevence i výchovného poradce jediná osoba. Úzce spolupracuje jak s vedením školy, tak s třídními učiteli a všemi pedagogickými pracovníky.

Veškeré důležité informace a dokumenty ohledně výchovného poradenství i preventivních aktivit jsou k dispozici žákům školy, jejich zákonným zástupcům i všem pedagogickým pracovníkům školy na webových stránkách www.oa-sumperk.cz v části Výchovné poradenství. Výchovný poradce a školní metodik prevence vede přehled o veškerých uskutečněných aktivitách, spravuje nástěnku výchovného poradenství a prevence rizikového chování, odbornou a metodickou literaturu a videotéku. Své připomínky k výuce i organizačním záležitostem chodu školy mohou žáci sdělovat přímo řediteli školy prostřednictvím schránky důvěry a dále prostřednictvím svých třídních zástupců na jednáních studentské rady.

Vnější zdroje:

K základním vnějším zdrojům prevence rizikového chování žáků patří metodické vedení v této oblasti ze strany krajského a oblastního metodika prevence. Oba pravidelně informují školního metodika prevence o novinkách v legislativě a o nabídce různých vzdělávacích aktivit.

Kontakty na důležité instituce:

PPP a SPC Olomouckého kraje, pracoviště Šumperk, Husitská 12

- Mgr. Radka Roučová, vedoucí pracoviště PPP – tel. 583 215 279, ppp.spk@seznam.cz
- psychologická pomoc žákům v případě vážných osobních nebo rodinných problémů

- Mgr. Hana Prejdová - psycholog a oblastní metodik prevence – tel. 583 215 279,
ppp.spk-prevence@seznam.cz

- přednášky pro žáky 1. ročníků zaměřené na vztahy ve třídě a šikanu, metodické vedení školního metodika prevence, informační služby

Probační a mediační služba ČR, M. R. Štefánika 412/12b, Šumperk

- Mgr. Eva Hasalová, tel 734 362 942, ehasalova@pm.sjustice.cz

Policie ČR, oblastní oddělení Šumperk, Havlíčkova 10

- por. Bc. Libor Příhoda, tel. 974 779 441, su.oo.sumperk.podatelna@pcr.cz

- konzultace v případě závažnějších problémů žáků

OSPOD Šumperk, Lautnerova 1

- Mgr. Petr Vlach, tel. 583 388 908, petr.vlach@sumperk.cz

- výchovné problémy dětí a mládeže

PONTIS Šumperk o.p.s., Gen. Svobody 2800/68

- Mgr. Miroslav Adámek, ředitel, 583 211 766, mobil 608 774 468, adamek.miroslav@pontis.cz

- PONTIS realizuje projekt "Služby sociální prevence v Olomouckém kraji"

- nízkoprahový klub pro děti a mládež RACHOT pomáhá mládeži v obtížné životní situaci poskytováním informací, podpory a odborné pomoci a zajišťuje bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času (rachot@pontis.cz)

- K-centrum – kontaktní a poradenské centrum Krédo v oblasti drogové problematiky Temenická 1, k-centrum@pontis.cz, Brablc Tomáš, sociální pracovník K-centrum, tel. 583 550 235, mobil 774 716 020, brablc.tomas@pontis.cz

Krajský školský koordinátor prevence pro Olomoucký kraj

- PhDr. Ladislav Spurný, 585 508 545, l.spurny@kr-olomoucky.cz

- metodické vedení školního metodika prevence, informační služby

PhDr. Morávek, klinický psycholog, 583 217 410

PhDr. Petrželová, klinický psycholog, 583 223 502

MUDr. Pavla Zechová, psychiatr pro děti a dorost, Školská 461/15, Zábřeh, 583 411 600

MUDr. Štěpánová, psychiatr pro děti a dorost, 583 215 279

Poradna pro rodinu Olomouckého kraje, 583 213 141

Linka bezpečí – linka Vzkaz domů	800 111 113	info@linkabezpeci.cz
Linka bezpečí – Rodičovská linka	840 111 234	info@linkabezpeci.cz
Linka důvěry dětí a mládeže Olomouc	585 414 600	www.ssp-ol.cz

Linka pro rodinu a školu - www.linkaprorodinuaskolu.cz 116 000

Linka první psychické pomoci 116 123

Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí 116 006

Linka bezpečí 116 111

www.saferinternet.cz

1.2 Monitoring situace ve škole

V uplynulém školním roce je situace na Obchodní akademii Šumperk z pohledu rizikového chování žáků velice uspokojivá. V příložené tabulce jsou uvedeny počty udělených pochval a výchovných opatření za celý školní rok 2019/2020.

Druh opatření	1. pololetí	2. pololetí	Celkem
Pochvala TU	37	20	57
Pochvala ředitele	5	8	13
Napomenutí TU	1	-	1
Důtka TU	-	-	-
Důtka ředitele	-	-	-
Snížený stupeň - 2	-	-	-
Snížený stupeň - 3	-	-	-
Podmínečné vyloučení	-	-	-
Vyloučení ze studia	-	-	-

Pochvaly byly v 1. pololetí uděleny zejména za pomoc při prezentačních akcích školy, zajištění Dne otevřených dveří, za spolupráci při organizaci akce Město čte knihu, za organizaci plesu OA a za reprezentaci školy v soutěžích.

Ve 2. pololetí bylo uděleno 20 pochval TU (především za práci pro třídu, za vynikající reprezentaci školy ve sportovních soutěžích a 8 pochval ředitele školy (za vynikající reprezentaci školy v odborných, jazykových a sportovních soutěžích (např. Den Evropy, Město čte knihu), za práci pro třídu, v GO a za vynikající prospěch.

Kázeňská opatření byla v 1. pololetí udělena za porušení školního řádu (neplnění pokynů pedagogického pracovníka) – jednalo se o jediné napomenutí TU žáka prvního ročníku.

Velmi potěšující je obrovská převaha udělených pochval (70) nad kázeňskými opatřeními (1 napomenutí) a také skutečnost, že ani jednou nemusela ve školním roce jednat výchovná komise. Do značné míry tuto situaci zajisté zapříčinil problém s onemocněním covid-19 ve 2. pololetí.

1.3 SWOT analýza výchozí situace

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">○ dlouholetá tradice a dobrá pověst školy, přívětivé klima○ dobrá spolupráce s rodiči○ kvalitní adaptační kurzy GO pro nastupující žáky○ zkušenosti třídní učitelé○ vzdělávání v oblasti prevence○ u většiny žáků kvalitní náplň trávení volného času	<ul style="list-style-type: none">○ snadná dostupnost drog○ bagatelizace problémů rizikového chování○ vyšší absence některých žáků○ nedostatek času na aktivity prevence kvůli náročnosti obsahu ŠVP
PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA (HROZBY)
<ul style="list-style-type: none">○ snížení absence žáků○ minimální výskyt rizikového chování○ vyšší zájem žáků o aktivní formy trávení volného času○ být žákům osobním příkladem	<ul style="list-style-type: none">○ snaha mladých obstát v partě○ nárůst užívání OPL ve společnosti○ vysoká míra tolerance společnosti k jejich užívání○ dlouhodobý pobyt doma kvůli zavřeným školám (covid-19)

2. *Východiska Preventivního programu školy na školní rok 2020/2021*

COVID-19 – prevence v oblasti pedagogické ve vztahu k žákům

- Učitelé mají na první zářijové týdny připravený plán pro reflexi dosahování vzdělávacích výstupů žáky za minulý školní rok a také plán pro zpětnou adaptaci žáků po návratu do školy. Cílem plánů je zajistit plynulou návaznost vzdělávání pro žáky a zajistit psychosociální pohodu žáků. Na základě reflexe minulého školního roku je maximálně individualizována výuka s cílem odstraňování nerovností a navázání výuky na aktuální znalosti a dovednosti žáků. Pro školní rok 2020/2021 je doporučeno upravit vzdělávací obsahy tak, aby byly naplněny očekávané výstupy příslušného RVP a zároveň aby nedocházelo k neúměrnému přetěžování žáků ve specifické situaci tohoto roku. V tematických plánech bude zaznamenáno, co se nestihlo odučit v předcházejícím šk. roce díky uzavření škol kvůli problémům s onemocněním covid-19.
- Škola se bude snažit zmapovat individuální podmínky a možnosti jednotlivých žáků k zapojení do vzdělávání na dálku, pokud by v průběhu školního roku opět nastalo. Škola činí ve spolupráci s dalšími aktéry (zřizovatel, neziskové organizace...) případné potřebné kroky k zajištění nutného technického vybavení pro děti ze znevýhodněného prostředí.

2.1 Dokumenty

Tento preventivní program odpovídá Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21 291/2010-28 s účinností k 1. 11. 2010 a jeho 21 přílohám zaměřeným na oblasti, v nichž dochází ke konkrétním projevům rizikového chování. Přílohy Návykové látky, Alkohol a Tabák byly aktualizovány v lednu 2019. Existuje také příloha č. 22 - <https://www.msmt.cz/file/40398/> - prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS, kteří se ale v našem typu školy nevyskytují.

- Návykové látky
- Rizikové chování v dopravě
- Poruchy příjmu potravy
- Alkohol
- Syndrom týraného dítěte
- Školní šikanování
- Kyberšikana
- Homofobie
- Extremismus a rasismus
- Vandalismus
- Záškoláctví
- Krádeže
- Tabák
- Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- Netolismus (závislost na virtuálních drogách – mobil, internet, počítačové hry, sociální sítě, virální videa, TV atp.)
- Sebepoškozování
- Nová náboženská hnutí
- Rizikové sexuální chování
- Příslušnost k subkulturám
- Domácí násilí
- Hazardní hraní

Tyto přílohy jsou manuálem pro postup školy při prevenci vzniku rizikového chování a při jeho výskytu. Každá jednotlivá příloha přesně charakterizuje daný projev rizikového chování, popisuje rizikové faktory jeho vzniku a doporučený postup jeho řešení.

Dalšími dokumenty jsou:

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví z 11. 3. 2002 (č. j. 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn ministryně školství k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 149/2017
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance z 23. 3. 1999 (č. j. 14 423/99-22)

- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prosazování rovnosti mužů a žen ve výchovně vzdělávacím procesu ve školách a školských zařízeních (č. j. 12 908/2000-23)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č. j. 25 884/2003-24 a s tím související Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. ve znění od 1. 6. 2015
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005-25
- Odkaz na strategie prevence, zákony a vyhlášky MŠMT – viz Strategie prevence rizikového chování na období 2015 – 2020.

2.2 Cíle preventivního programu školy ve školním roce 2020/2021

Pro školní rok 2020/2021 byly vytyčeny tyto cíle:

- systematicky vzdělávat školního metodika prevence a další pedagogické pracovníky v netradičních technikách pedagogické preventivní práce s dětmi a mládeží
- pomáhat formovat správné postoje, hodnoty a způsoby chování, rozvíjet osobnost a sociální chování žáků
- soustavně přispívat k utváření zdravého životního stylu a k zavádění etické a právní výchovy
- dát maximální prostor pro rozvoj mimoškolních aktivit žáků, nabízet jim atraktivní způsoby trávení volného času
- rozšířit a posílit význam prevence výskytu rizikového chování včetně zneužívání návykových látek
- dbát na důsledné omlouvání absence žáků a její snižování
- věnovat pozornost rizikovým skupinám žáků
- průběžně sledovat výskyt rizikového chování a uplatňovat různé formy a metody umožňující včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých
- umožnit žákům a jejich rodičům důvěryhodné a dostupné poradenské služby ve škole i ve specializovaných institucích

2.3 Personální zajištění

Za realizaci Preventivního programu školy a za řešení zjištěných projevů rizikového chování zodpovídá **ředitel školy**.

Školní metodik prevence koordinuje přípravu PPŠ, jeho zavádění a realizaci a vyhodnocuje jeho účinnost. Při své práci úzce spolupracuje s třídními učiteli a všemi pedagogickými pracovníky při vyhledávání problémových projevů chování a při preventivní práci s třídními kolektivy, spolupracuje s rodiči žáků, metodikem prevence při pedagogicko-psychologické poradně, krajským školským koordinátorem prevence, případně s dalšími krizovými, poradenskými a preventivními zařízeními.

Třídní učitelé se podílejí na realizaci Preventivního programu především prací s třídním kolektivem – motivují žáky k vytvoření vnitřních pravidel třídy a k jejich důslednému dodržování, ovlivňují vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídě, mají přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí. Spolupracují se školním

metodikem prevence a s ostatními členy pedagogického sboru, zajišťují spolupráci školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy.

Na začátku školního roku jsou **všichni pedagogičtí pracovníci** seznámeni na pedagogické radě s obsahem PPŠ i jeho 21 přílohami, s Programem pro šikanování (seznámení učitelé stvrzují podpisem do prezenční listiny). Materiály jsou veřejně přístupné na webových stránkách školy, na což jsou upozorněni žáci třídními učiteli na třídnických hodinách a všichni rodiče žáků na třídních schůzkách. Dle potřeby se případné záležitosti projednávají na pedagogické radě.

3. Realizace Preventivního programu školy ve školním roce 2020/2021

3.1 Úkoly Preventivního programu školy

3.1.1 Organizace života školy

- všichni pedagogové soustavně sledují vývojové a individuální potřeby žáků, včas odhalují případné vývojové poruchy a snaží se účinně pomoci v případě jakýchkoli problémů
- zvláštní pozornost věnují učitelé žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, respektují doporučení školského poradenského zařízení k úpravě vyučovacích metod a způsobů hodnocení těchto žáků
- k usnadnění přechodu ze základní školy na střední pomáhá žákům 1. ročníků tradiční několikadenní společný pobyt GO v přírodě, zaměřený na vlastní sebepoznávání, navázání přátelských vztahů mezi žáky i mezi žáky a učiteli. Pobyt přispívá k podpoře zdravého růstu sebevědomí žáků, posiluje jejich pocit odpovědnosti, ale i nezávislosti, může ovlivnit sebepojetí žáka ve smyslu jeho sebepřijetí a sebeúcty, pomáhá překonat problémy spojené s přechodem do nového prostředí a neznámého kolektivu.
- škola maximálně podporuje volnočasové aktivity (střelecký kroužek, ICT kroužek, volejbal a florbal, posilovna, jazykové kurzy, práce v redakční radě školního časopisu, rukodělný a výtvarný kroužek Klubíček – vždy dle zájmu žáků a možnosti zabezpečení ze strany školy).
- organizace provozu školy je zajištěna tak, aby byly prostory školy žákům co nejvíce přístupné a žáci nemuseli trávit volný čas (např. čekání na spoj) mimo budovu školy
- snaha o co největší zapojení žáků do života školy (např. podpora a pomoc při vydávání školního časopisu, při pořádání vánočních akademií, stužkovacích plesů apod.) a do její reprezentace (podpora zapojení žáků do nejrůznějších soutěží – Má dáti - dal, EKOTÝM, SOČ, Prezentiáda, Baťova manažerská olympiáda, Finanční gramotnost, soutěže v grafických disciplínách, sportovní soutěže aj.).
- hlavní odpovědnost za prosazování zásad PPŠ do života školy nese školní metodik prevence
- Vzhledem k omezení různých akcí kvůli riziku přenosu nákazy covid-19 se v tomto školním roce nezrealizuje ani odborná stáž v Německu ani zájezd nejlepších žáků do Prahy

3.1.2 Vzdělávání a výchova žáků

Otázkami prevence rizikového chování a výchovou ke zdravému životnímu stylu se zabývají žáci **při samotné výuce v jednotlivých vyučovacích předmětech**, např.:

Český jazyk a literatura

- prokletí básníci – užívání návykových látek
- literatura přelomu 19. a 20. století – xenofobie
- „ztracená generace“, expresionismus – náboženský a politický extremismus
- ruský a francouzský realismus – patologické hráčství, alkoholismus
- současná literatura – nebezpečí drogových závislostí

Cizí jazyky

- Žáci se seznamují nejen s reáliemi, ale i s odlišnými kulturami, zvyklostmi, tradicemi v různých zemích, učí se respektu k nim; v tématech se hovoří o problematice užívání návykových látek, alkoholismu, drogách, patologickém hráčství i xenofobii a náboženském a politickém extremismu.

Občanská nauka, Společenská kultura, Společenskovědní seminář

- zdravý životní styl – zneužívání návykových látek, poruchy příjmu potravy, duševní hygiena
- občan a společnost – extremismus, rasismus, xenofobie, šikana, domácí násilí, CAN syndrom
- stát a právo – xenofobie, rasismus, šikana, kriminalita, zneužívání dětí
- světová náboženství – náboženský extremismus, nebezpečí sekt
- příslušnost k subkulturám

Dějepis

- charakteristika a historie jednotlivých náboženství – náboženský extremismus, tolerance
- války – holocaust, rasismus, nacismus, xenofobie, extremismus
- vývoj postavení žen ve společnosti

Zeměpis

- geografie obyvatelstva – rasismus a xenofobie
- regionální geografie – návykové látky, HIV/AIDS

Chemie

- zneužívání návykových látek, alkoholu, tabáku

Biologie

- zdravý životní styl, duševní hygiena, předcházení stresu
- poruchy příjmu potravy
- dopad kouření, alkoholu, drog, rizikového sexuálního chování na zdraví člověka
- sebepoškozování
- domácí násilí

Tělesná výchova

- význam tělesných aktivit a sportu pro zdravý životní styl
- rizikové chování v dopravě

Informační a komunikační technologie

- nebezpečí kyberšikany, netolismu (závislosti na virtuálních drogách), hazardního hraní

Právo

- právní odpovědnost občanů při porušování pravidel

Výchovný proces zahrnuje následující úkoly:

- v oblasti vzdělávání prezentují vyučující i svým osobním příkladem zdravý životní styl, působí na občanskou, právní a etickou výchovu žáků a na utváření správných postojů, hodnot a způsobů chování
- učitelé přispívají ke schopnosti zdravé sociální komunikace mezi učiteli a žáky a žáky navzájem, ke zvládnutí stresových situací
- třídní učitelé se snaží co nejvíce stmelit třídní kolektiv a podporovat třídní aktivity, motivují třídu při vytváření vnitřních pravidel společného soužití, dbají na jejich spravedlivé dodržování, podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi studenty třídy
- ve vyučovacích hodinách i mimo ně učitelé vytvářejí příznivé pracovní klima, budují mezi pedagogickými pracovníky a žáky vztah vzájemné spolupráce a důvěry
- získávání žáků pro spolupráci s vedením školy (studentská rada) a upevnění vnitřního života školy (školní časopis, pomoc při organizaci akcí pořádaných školou apod.)

Plánované aktivity pro žáky (vše záleží na aktuální „covidové“ situaci):

Ročník	Aktivita	Termín
1.	Sociální vztahy ve třídě, šikana – Mgr. Prejdová	říjen 2020
	Základy práva; Drogy, alkohol, gamblerství– Dr. I. Kafková	říjen 2020
	Lyžařský výcvikový kurz	únor 2021
2.	Nebezpečí viru HPV – Mgr. D. Stehlíková	listopad 2020
	Život v závislostech – R. Povala	únor 2021
3.	S úctou k životu – T. Řehák	únor 2021

	Sportovní kurz	červen 2021
4.	SOKRATES – přednáška o VŠ a VOŠ	říjen 2020
	Prezentace vysokých škol absolventy OA	prosinec 2020
	Návštěva úřadu práce – PhDr. V. Kašparová	únor 2021

Další přednášky a aktivity podle aktuální nabídky a situace ohledně onemocnění covid-19. Jednotlivá témata se mohou kdykoli změnit.

3.1.3 Vzdělávání učitelů

- školní metodik prevence seznámí na pedagogické radě všechny pedagogické i školské pracovníky s obsahem PPS a získá je pro jeho realizaci
- průběžně informuje na pedagogické radě o všech aktivitách a o případných pokynech MŠMT
- všichni učitelé se dále sami vzdělávají v zásadách zdravého životního stylu a jsou žákům při jeho prosazování osobním příkladem
- učitelé, kteří ve svých předmětech vyučují témata z oblasti zdravého životního stylu, se zaměří především na metodiku preventivních aktivit
- učitelé se účastní aktivit zajištěných vedením školy, které jsou zaměřeny na prevenci rizikového chování

3.1.4 Spolupráce s rodiči žáků

- úkolem vedení školy a zejména třídních učitelů je zvýšit zájem rodičů o život školy, o úspěchy či problémy dětí, zapojení rodičů do činnosti rady školy
- zvýšit důvěru rodičů v učitele a v jejich snahu o společné řešení případných problémů, společně s rodiči se zasadit o výrazné snížení absence žáků
- informovat rodiče o aktivitách školy, které mohou mít příznivý vliv na vývoj žáků (školní výlety, lyžařské a sportovní kurzy, odborné praxe, jazykové a sportovní soutěže, volnočasové aktivity)
- informovat rodiče o kontaktních místech, na kterých mohou hledat odbornou pomoc
- seznámit rodiče s postupem a opatřeními v případě, že se u jejich dítěte projeví rizikové chování (viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 s účinností k 1. 11. 2010 a jeho 21 příloh zaměřených na oblasti, v nichž dochází ke konkrétním projevům rizikového chování – k dispozici na webu školy www.oa-sumperk.cz).

3.1.5 Uplatňování přiměřených represivních nástrojů

- ve školním řádu je zakotven zákaz kouření a požívání alkoholických nápojů a jiných omamně psychotropních látek, stejně jako jejich přechovávání či distribuce, a to jak ve škole, tak na všech školních akcích
- v případě podezření na **zneužívání návykových látek**, po průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole a v případě zjištění dealerství drogy se bude

postupovat přesně podle pokynu MŠMT (č.j. 20 006/2007-51) - zveřejněno na webu školy

- v případě **řešení šikany** mezi žáky či žáky a učiteli se bude postupovat podle aktualizovaného Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. 21 149/2017) a podle Programu proti šikanování, zpracovaného pro OA Šumperk výchovnou poradkyní; tento Program proti šikanování je taktéž zveřejněn na webových stránkách školy
- v případě **záškoláctví** (neomluvená absence) se bude postupovat podle Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků ZŠ a SŠ z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č. j. 10 194/2002-14).
- o všech realizovaných krocích a aktivitách PPŠ bude školním metodikem prevence veden v průběhu školního roku písemný záznam. Vyhodnocení účinnosti PPŠ za školní rok bude součástí výroční zprávy školy.

3.2 Vyhodnocení účinnosti Preventivního programu školy ve školním roce 2019/2020 podle jednotlivých oblastí

3.2.1 Oblast poskytování informací týkajících se zdravého životního stylu a rizikového chování u dětí a mládeže

Přednášková činnost

První ročníky

Výchovná poradkyně se představila nastupujícím žákům, informovala je o možnosti řešit jakýkoliv problém s třídním učitelem, výchovným poradcem či kterýmkoliv z pedagogů, ke kterému budou mít důvěru. Žáci vyplnili krátký anonymní dotazník ohledně drogové problematiky a šikany, který výchovná poradkyně zpracovala a výsledky předala jednak do jednotlivých tříd, jednak byly využity k informování rodičů žáků 1. ročníků na první společné schůzce v září 2019.

Pro první ročníky se podařilo v září v PPP Šumperk zajistit besedu s Mgr. Prejdovou, a to na téma *Vztahy ve třídě, rizika při utváření třídního kolektivu, šikana*.

V říjnu se uskutečnila přednáška dr. I. Kafkové, třída 1. A si vybrala téma Základy práva se zaměřením na všeobecné právo, třída 1. B zvolila Drogy, alkohol a gamblerství. Lektorka využívá svých bohatých zkušeností práce policejní komisařky, akce je pro žáky velmi zajímavá.

Druhé ročníky

Prosincová přednáška Mgr. D. Stehlíkové „*Můžeš se rozhodnout*“ upozorňuje na riziko přenosu viru HPV. Velmi dobře byla hodnocená poutavou formou podaná přednáška Romana Povaly *Život v závislostech*.

Třetí ročníky

Tradičně dobrou odezvu měla říjnová tříhodinová přednáška pana Tomáše Řeháka na téma *O nemoci AIDS, lásce, sexu a věrnosti*. Lektor dokáže zaujmout hlubokou znalostí tématu i schopností mluvit i o velmi vážných a smutných věcech s nadhledem a humorem.

V rámci vánočních oslav se mohli zájemci ze 3. ročníků zúčastnit prezentace několika vysokých škol (VŠB-TU Ostrava, VŠE Praha, UTB Zlín, MU Brno, VUT Brno...)

Čtvrté ročníky

V listopadu využili žáci 4. ročníků nabídky veletrhu VŠ a VOŠ GAUDEAMUS 2019 v Brně. V prosinci v rámci vánočních oslav proběhla prezentace VŠ, kterou zajistili absolventi školy. Informovali o studiu na VŠE Praha, UTB Zlín, MU Brno, VUT Brno a VŠB-TU Ostrava. V únoru 2020 uskutečnili žáci 4. ročníků návštěvu *úřadu práce* v Šumperku, na které byli seznámeni se situací na trhu práce v našem regionu, na možnosti hledání práce v ČR i v cizině. Žáci 4. A i 4. B se zaujetím poslouchali p. Vladimíru Kašparovou, která má letité zkušenosti právě v tomto oboru.

Na jaře se bohužel víc akcí zaměřených na prevenci nekonalo, neboť se dne 11. 3. 2020 zavřely všechny školy kvůli onemocnění covid-19.

3.2.2 Zapojení žáků do různých aktivit

Velmi kladně lze hodnotit seznamovací pobyt žáků prvních ročníků školy pod vedením Mgr. Moniky Vavříkové. Ve školním roce 2019/2020 se konalo GO v Pustých Žibřidovicích, přítomno bylo 58 žáků 1. ročníků.

Na konci září se uskutečnil tradiční zájezd nejlepších studentů do Vídně. 4 žákyně se zúčastnily odborné praxe v německém Augsburgu (praxe na sociálním úřadě a místní radnici). V září také proběhl ve škole již tradiční *Evropský den jazyků*. Pro první a druhé ročníky si připravili spolužáci prezentaci svých prázdninových zahraničních pobytů v Irsku a Japonsku. Většina žáků strávila 25. 9. příjemnou hodinu jazyků, ve které hráli nejen hry, ale dozvěděli se i mnoho zajímavého z praktického života.

Lyžařského výcvikového kurzu na Dolní Moravě se zúčastnilo 80 % žáků 1. ročníků, květnového *vodáckého kurzu* se z důvodu covid-19 nezúčastnil nikdo. Žáci navštěvují různé *kroužky, např.* kroužek aktivistů Hnutí GO – cca 5 žáků, volejbal – 7 žáků, orientační běh – 7 žáků, výtvarný a rukodělný kroužek KLUBÍČEK a jazykové kurzy na státní jazykové škole navštěvuje hrstka žáků z různých ročníků.

I letos reprezentovali žáci školu v nejrůznějších *soutěžích* (např. EKOTÝM 2019 soutěž jednotlivců Má dáti - dal ve Znojmě...

Úroveň mezilidských vztahů na škole, přátelská atmosféra, otevřenost a vstřícnost, vzájemné respektování se jsou na škole na velmi dobré úrovni. Studenti mohou vznášet veškeré své připomínky k provoznímu, organizačnímu i personálnímu zajištění chodu školy na pravidelných studentských radách (schůzky zástupců jednotlivých tříd s vedením školy) nebo ve zvláštní schránce pro ředitele školy.

3.2.4 Poradenská činnost

Škola pokračovala v tradičním navázání kontaktů s rodiči. Již v září proběhly schůzky s rodiči žáků 1. ročníků. Kromě seznámení s cílem a obsahem vzdělávání na škole jsou rodiče informováni o Preventivním programu školy a o možnostech řešení rizikového chování žáků (viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010-28 s účinností k 1. 11. 2010 a jeho 21 příloh – webové stránky školy).

Rodiče dále spolupracují se školou a s třídními učiteli zejména při zajišťování odborných exkurzí a školních výletů, účastní se stužkovacího plesu maturitních ročníků, vděční jsme za jejich sponzorskou činnost.

Výchovná poradkyně úzce spolupracovala se šumperskou pedagogicko-psychologickou poradnou, zejména v otázkách inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Na pedagogické radě na začátku školního roku byly projednány případy žáků, u nichž PPP diagnostikovala speciální vzdělávací potřeby, a vyučující byli upozorněni na nutnost individuálního přístupu k jejich vzdělávání a k hodnocení jejich výkonů. Ředitel školy povolil jedné žákyni školy ze závažných zdravotních důvodů studium podle individuálního vzdělávacího plánu. Jedné žákyni zpracovala škola plán pedagogické podpory, přijatá podpůrná opatření 1. stupně byla vyhodnocena jako vyhovující a postačující.

Žákům ohroženým školním neúspěchem bylo doporučeno snížit absenci ve výuce, zvýšit soustředění v hodinách, konzultovat problémy s vyučujícími, více procvičovat látku při domácí přípravě, využít možnosti doučování v předmětu Matematika, které tomto roce probíhalo v rámci projektu ŠABLONY. Pro všechny pedagogické pracovníky se v srpnu 2020 ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci připravuje přednáška paní PaedDr. Pavlína Baslerové, Ph.D. na téma: INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ v praxi SŠ (pavlina.baslerova@upol.cz, 734144822)

3.2.5 Řešení rizikového chování

Kázeňské opatření

- v 1. pololetí uděleno v podobě napomenutí třídního učitele, a to v porušení školního řádu – neuposlechnutí pedagogického pracovníka. Ve 2. pololetí se nemusel řešit žádný problém.

Z tohoto pohledu lze hodnotit realizaci plánu výchovného poradenství i Preventivního programu školy na Obchodní akademii a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk ve školním roce 2019/2020 jako velmi efektivní.

Šumperk 28. srpna 2020

Zpracovala: Mgr. Ludmila Divišová, školní metodik prevence

Souhlasí: Ing. Tom Ristovský, ředitel školy